

Phân tích bài thơ Từ ấy của Tố Hữu - Văn mẫu hay lớp 11

Author : Thu Thủy

Phân tích bài thơ Từ ấy của Tố Hữu về tâm trạng của một thanh niên say mê lí tưởng - Bài làm 1 của một học sinh giỏi Văn tỉnh Nghệ An Biên

Trong nền văn học Việt Nam, Tố Hữu được coi là lá cờ đầu của nền thơ ca cách mạng. Tố Hữu một thanh niên trí thức tiểu tư sản, được giác ngộ lí tưởng, Tố Hữu đã trở thành một chiến sĩ cách mạng sục sôi. Thơ Tố Hữu gắn với cuộc sống cách mạng và chính trị, thi sĩ suốt đời gắn bó. Tố Hữu (1937 - 1946) là chàng thanh niên cách mạng Tố Hữu. Tố Hữu là bài thơ có ý nghĩa mà sâu sắc và có ý nghĩa như một tuyên ngôn về lí tưởng của một chiến sĩ cách mạng cách mạng là tuyên ngôn nghệ thuật của nhà thơ. Bài thơ có thể là tâm nguyện của người thanh niên yêu nước: niềm vui sướng, say mê mãnh liệt, những niềm đam mê lí tưởng, sự chuyển biến sâu sắc trong tình cảm.

Tâm trạng nhà thơ có sự vận động qua ba khổ thơ: Niềm vui sướng, say mê khi gặp lí tưởng (khổ 1); những niềm đam mê lí tưởng về lí tưởng (khổ 2); sự chuyển biến sâu sắc trong tình cảm.

Sự vận động của tâm trạng nhà thơ được thể hiện sinh động bằng những hình ảnh thơ sáng, các biện pháp tu từ gợi cảm và ngôn ngữ giàu nhạc điệu.

Hai câu thơ mở đầu được viết theo bút pháp tượng trưng, nhà thơ kể lại một kỷ niệm không quên của đời mình:

Tố Hữu trong tôi bừng nắng hạ

Mặt trời chân lí chói qua tim

Tố Hữu là cái mặt trời gian có ý nghĩa được biết quan trọng trong đời cách mạng và đời thơ của Tố Hữu. Khi có nhà thơ mới 18 tuổi, đang học tập ở Thanh niên Cách mạng Huân, được giác ngộ lí tưởng cách mạng, được kết nạp vào Đảng. Bằng những hình ảnh thơ đẹp: nắng hạ, mặt trời chân lí, chói qua tim, Tố Hữu không chỉ lí tưởng cách mạng mà còn là một người sáng mặt trời làm bừng sáng tâm hồn nhà thơ. Người sáng mặt trời không phải là ánh nắng vàng nhạt hay ánh nắng đỏ hồng mà là ánh sáng rực rỡ của mặt trời ngày nắng hạ. Hơn thế, người sáng mặt trời còn là mặt trời, và là mặt trời khác thường, mặt trời chân lí

Mặt trời liên kết sáng tạo hình ảnh và nghệ thuật. Mặt trời của thiên nhiên đem lại cho nhân gian ánh sáng, hơi ấm, sự sống thì người sáng mặt trời là người sáng mặt trời ra những ánh sáng, hơi ấm, sự sống, báo hiệu những điều tốt lành cho cuộc sống. Cách gọi lí tưởng như vậy thể hiện thái độ thành kính, ân tình. Thêm nữa, những hình ảnh thơ đẹp (chỉ ánh sáng phát ra từ mặt trời), chói (ánh sáng có sự xuyên thấu) càng khiến mặt trời ánh sáng của lí tưởng đã hoàn toàn xóa tan màn sương mù của ý thức tiểu tư sản và mặt trời trong tâm hồn nhà thơ, một chân trời mới của những niềm đam mê, tình cảm.

hai câu sau, bút pháp trữ tình lãng mạn, cùng với hình ảnh so sánh đã diễn tả một niềm vui sống vô hạn của nhà thơ trong buổi sáng xuân tươi đẹp lí tưởng của quê hương. Đó là một thế giới tràn đầy sức sống với hàng loạt các loài hoa, với tiếng xanh của cây lá, âm thanh rộn rã của tiếng chim ca hót. Với vẻ đẹp của hoa lá, còn gì đáng quý hơn ánh sáng mặt trời? Với tâm hồn thanh niên đang bừng khởi lên yêu đời, còn gì quý giá hơn khi có một lí tưởng như có cây hoa lá đón ánh sáng mặt trời, chính lí tưởng của quê hương đã làm tâm hồn con người tràn đầy sức sống và niềm yêu đời làm cho cuộc sống của con người có ý nghĩa hơn. Thế Hữu là một nhà thơ nên với đề tài và sức sống mới yêu tâm hồn quê hương là với đề tài và sức sống mới của quê hương. Cách mạng không phải là một việc mà đã khi đi về sông, đem lại một cảm hứng sáng tạo mới cho quê hương.

Trong quan niệm về lý tưởng, giai cấp và tư tưởng của người lao động có phần cao cả tới cá nhân chăng? Khi thức giấc lòng lý tưởng, Thế Hữu không những quan niệm mới về lý tưởng và sự giác ngộ cá nhân và cái ta chung của mọi người. Với những tư tưởng, câu thơ là một cách nói quá thể hiện ý thức tự nguyện sâu sắc và quyết tâm cao cả của Thế Hữu muốn vượt qua giới hạn của cá nhân để sống chan hòa với mọi người (trở nên là một hoàn cảnh chung chung hay không?). Với tư tưởng câu 2, có thể liên tưởng tâm hồn nhà thơ trở nên rộng rãi với cuộc đời, mở ra không gian sống rộng rãi sâu xa với hoàn cảnh của quê hương con người chăng?

Hai câu thơ sau cho thấy tình yêu quê hương con người của Thế Hữu không phải là tình thân ái chung chung mà là tình cảm hữu ái giai cấp. Câu 3 không những liên hệ với mọi người nói chung, nhà thơ thức giác quan tâm đến quần chúng lao động. Câu 4, khi nào là một nỗi đau khổ? Ông cùng chung cảnh ngộ trong cuộc đời, hoàn cảnh chung chung với nhau cùng phần vì một mục tiêu chung. Có thể hiểu: khi cá nhân hòa vào cái ta, khi cá nhân hòa mình vào tập thể cùng lí tưởng thì sức mạnh của mọi người sẽ thức dậy nhân lên gấp bội.

Tóm lại, Thế Hữu tự mình đi tìm dòng chảy và trong môi trường rộng lớn của quần chúng lao động, không chỉ tìm thấy niềm vui và sức mạnh mà không chỉ bằng những thức mà còn bằng tình cảm yêu, bằng sự giao cảm của những trái tim. Qua đó, Thế Hữu cũng không những liên hệ sâu sắc giữa vẻ đẹp và cuộc sống, mà chính ý nghĩa là cuộc sống của quần chúng nhân dân.

Trước khi thức giấc lòng lý tưởng, Thế Hữu là một thanh niên tiêu tuốt. Lí tưởng của quê hương không chỉ giúp nhà thơ có một lý tưởng mới mà còn giúp nhà thơ vượt qua tình cảm ích kỷ, hẹp hòi của giai cấp tiêu tuốt. Nhưng tiếp theo là cùng với con, em, anh và sự thức dậy của quê hương (chúng tôi sống ở quê hương) nên mạnh mẽ, không những tình cảm gia đình thì tình cảm quê hương, tình yêu quê hương, cho thấy nhà thơ đã cảm nhận sâu sắc bản thân mình là một thành viên của quê hương và tình yêu quần chúng lao động. Tâm lòng sống động, xót xa quê hương của nhà thơ còn biểu hiện một xúc động, chân thành khi nói về những kiếp đời (những người đau khổ, bết bệnh, những người lao động vất vả, những người xuyên dãi dụa mà không biết kiếm sống) những em nhút nhát không áo cơm củi bết, củi bết (những em bé không nên những đứa trẻ lang thang vất vả, nay đây mai đó). Qua những lời thơ này, người thức dậy lòng cảm nhận của nhà thơ trước bao bất công, ngang trái của cuộc đời. Chính vì những kiếp đời, những em nhút nhát củi bết củi bết này mà người thanh niên Thế Hữu hăng say hoạt động cách mạng, và học tập trở thành một lí tưởng sáng tác cho quê hương nhà thơ (cô gái giang hồ trong Tiếng hát sông Hương; chú bé đi trong đi em; ông lão khờ khạo trong Lão yêu thơ; em bé bán bánh trong Một tiếng rao đêm,...).

Người này có thể thấy, về quan niệm nhân thức và sáng tác, bài thơ là tuyên ngôn cho tập thơ này nói chung và về chủ đề toàn tập sáng tác của Thế Hữu nói chung. Có thể nói rõ: Đó là quan niệm của giai cấp vô sản với niềm tin tưởng vào cách mạng là nhân thức sâu sắc về mối quan hệ giữa cá nhân với quần chúng lao động, với

nhân lo?i c?n lao.

T? ?y là l?i tâm nguy?n c?a thanh niên yêu n??c giác ng? và say mê lí t??ng cách m?ng. S? v?n ??ng c?a tâm tr?ng nhà th? ???c hi?n sinh ??ng b?ng nh?ng hình ?nh t??i sáng, b?ng các bi?n pháp tu t? và ngôn ng? giàu nh?c di?u. T? ?y ?ánh d?u m?t th?i ?i?m quan tr?ng trong cu?c ??i T? H?u và trong s? nghi?p th? ca c?a óng. Bài th? không ng?ng h?p d?n ??c gi? các th? h?.

Phân tích bài th? “T? ?y” c?a T? H?u - Bài làm 2

Là m?t ng??i yêu thích th? T? H?u, h?n không ai là không bi?t ??n bài th? “T? ?y” n?m trong t?p th? cùng tên c?a ông. Có th? nói “T? ?y” là ti?ng lòng, là ti?ng reo vui c?a tâm h?n ông khi ???c chân lý c?a ??ng khai sáng, soi ???ng. Và “T? ?y” ??n v?i T? H?u m?t cách t? nhiên, không trau chu?t, hoa m?, mà ?ó là nh?ng c?m xúc, s? th?ng hoa c?a tâm h?n ông vi?t nên.

Cái tên c?a bài th? nghe r?t ??n gi?n. D??ng nh? nó ???c phát ra luôn lúc mà nhà th? v?a sáng tác xong, ch? không h? có ch?nh s?a hay thay ??i nào h?t. “T? ?y” là ch? m?t m?c th?i gian c? ??nh, ngay t?i m?t cái kho?nh kh?c nào ?ó, ?ánh d?u b??c ngo?t cu?c ??i c?a T? H?u. Nó chính là ti?ng lòng, ti?ng reo hò vui v?, là s?u hân hoan không th? nào xác ??nh ???c, ch? bi?t g?i là “T? ?y”.

? kh? th? ??u tiên là ni?m vui, là s? lâng lâng h?nh phúc khi nhà th? tìm th?y ánh sáng, chân lý, lý t??ng c?a cu?c ??i mình.

T? ?y trong tôi b?ng n?ng h?

M?t tr?i chân lý chói qua tim

H?n tô là m?t v??n hoa lá

R?t ??m h??ng và r?n ti?ng chim...

Ngay ? câu th? ??u tiên ta ?ã b?t g?p m?t hình ?nh ?n d? r?t m?nh m?, ?ó là “b?ng n?ng h?”. chúng ta ch?c ai c?ng bi?t, c?ng c?m nh?n ???c ánh n?ng c?a mùa hè chói chang ??n c? nào, có s?c lan t?a ??n c? nào và r?c r? ra sao r?i ph?i không. Nó ?? ?? làm b?ng lên, phát sáng lên m?i góc khu?t, m?i n?i t?i t?m, cùng c?c nh?t c?a th? gian c?ng nh? c?a tâm h?n con ng??i b? ?óng b?ng, b? che gi?u, bao ph?. Ti?p t?c v?i l?i ?n d? tài tình b?ng nh?ng hình ?nh nh? “m?t tr?i chân lý” nh? “chói qua tim”. Nhà th? ti?p t?c tr?i ra tr??c m?t ta s? hân hoan, s? vui s??ng ??n t?t cùng c?a mình. “M?t tr?i chân lý” ?ó chính là nh?ng lý t??ng sáng s?a, m?i m? c?a ??ng, c?a cách m?ng ?ang th?m sâu, th?m sâu vào t?ng th? da th?t, vào t?n x??ng t?y, t?i trái tim ?ang l?i nh?p, ?ang khô c?n, ph? b?i c?a T? H?u. Làm cho ông ph?i dùng ??n “v??n hoa lá”, “??m h??ng”, “ti?ng chim” m?i di?n ??t h?t nh?ng ni?m h?nh phúc, nh?ng s? hân hoan trong tâm h?n c?a ng??i chi?n s? tr? tu?i lúc b?y gi?. Ph?i ch?ng, tâm h?n c?a ng??i chi?n s? này tr??c ?ây r?t mông lung, r?t t?m t?i nh?ng t? khi g?p ???c lý t??ng ?y, T? H?u ?ã ph?i ví von, so sánh v?i “v??n hoa lá” ?ang ? ?? xuân thì, ?ang sinh sôi, n?y n? v?i tr?m hoa, muông thú cùng khoe h??ng, khoe s?c, khoe thanh. S? não n?c, nhi?t huy?t, s? mãnh li?t ??n cùng c?c c?a ni?m vui hân hoan là nh?ng gì mà ta c?m nh?n ???c ? kh? th? m? ??u này.

Và c?ng nh? cái kho?nh kh?c “T? ?y” ?ó mà nhà th? T? H?u – ng??i chi?n s? tr? ?ó ?ã tìm ???c cho mình lý t??ng s?ng m?i, l? s?ng m?i. ?ó là:

Tôi bu?c lòng tôi v?i m?i ng??i

?? tình trang tr?i kh?p muôn n?i

?? h?n tôi v?i bao h?n kh?

G?n g?i nhau thêm m?nh kh?i ??i.

Lý t??ng s?ng m?i, l? s?ng m?i mà nhà th? nói ??n ? ?ây là s? t? nguy?n ??n chân thành khi ông s?n sàng “bu?c” lòng mình v?i t?t c? m?i ng??i, t?t c? m?i n?i. Ông nh?n mình là m?t ng??i dân lao ??ng bình th??ng, là m?t ng??i ??ng bào c?a ??t n??c Vi?t Nam, là ng??i c?ng chia s? vui bu?n, kh? c?c, cùng ?n u?ng, cùng ng? ngh? nh? t?t c? m?i ng??i. Và t?t c? g?n k?t h? thành m?t ??i gia ?ình, thành m?t kh?i th?ng nh?t khôn gi tách r?i ???c. ? câu cu?i cùng c?a kh? th? th? hai, ta th?y chú ý nh?t ? hai t? “kh?i ??i”. Hai t? này bao hàm r?t r?ng rãi, có nhi?u ý ngh?a mông lung, không rõ ràng. Nh?ng ? bài th? này, nó là nhi?u, là vô v?n, vô s? cu?c ??i ???c g?n k?t, ???c chia s?, ???c bao b?c l?y nhau t?o thành m?t kh?i th?ng nh?t, v?ng ch?c, liên k?t v?i nhau nh? nh?ng ng??i thân ru?t th?t trong gia ?ình mà không gì có th? lung lay hay chia c?t ???c.

? b?n câu th? cu?i cùng, nhà th? – nhà chi?n s? tr? ti?p t?c nh?n m?nh, kh?ng ??nh v? mình, v? vai trò, v? tr?ng trách, v? trí mà mình ?ang ??m nhi?m:

Tôi ?ã là con c?a v?n nhà

Là em c?a v?n ki?p phôi pha

Là anh c?a v?n ??u em nh?

Không áo c?m, cù b?t cù b?...

T? m?t ng??i ?ã t?ng s?ng trong c?nh t?i t?m, m?t ph??ng h??ng, T? H?u bây gi? ?ã là con, là em, là anh c?a ??i gia ?ình nhân dân lao ??ng nghèo kh?. Hi?n t?i trái ng??c v?i quá kh?. Ông ?ang tr? thành ch? d?a, thành n?i khai sáng và c?ng là lý t??ng, ngu?n chân lý c?a nh?ng ng??i có ki?p s?ng “phôi pha”, nh?t nh?o, ?áng th??ng, c?a nh?ng ??a em nh? b? v?, l?c l?ng gi?a dòng ??i vô ??nh và không bi?t ??n ngày mai “cù b?t cù b?”. T??ng nh? ta ch? b?t g?p tính t? “cù b?t cù b?” này trong nh?ng câu nói c?a ng??i dân lao ??ng nghèo kh? khi h? ?ang nói chuy?n v?i nhau mà thôi. V?y mà trong th? ông ta b?t g?p s? g?n g?i th??ng ngày ?ó. B?i gi? ông không ph?i mang tâm th? c?a m?t ng??i ?i khai sáng, mà là con, là em, là anh c?a h?. Ng??i chi?n s? tr? ?y s?ng cùng v?i h?, tr?i qua m?i d?ng cay kh? c?c, c?ng nhau san s?, chia s?t nh?ng ni?m h?nh phúc nh? nhoi, nh?ng n?i nh?c nh?n lo toan th??ng ngày. Vi?c nhà th? nh?n m?nh, l?p ?i l?p l?i t? “là” ?? cho ng??i ???c có c?m gi?c ch?c ch?n, b?n ch?t, g?n bó keo s?n gi?a ông v?i nh?ng ng??i dân lao ??ng trong xã h?i lúc b?y gi?.

Ch? v?i nh?ng hình ?nh ?n d? ??n gi?n, nh?ng bi?n pháp so sánh ví von, hay dùng ?i?p t? ít ?i mà T? H?u ?ã di?n tả h?c s?c thành công m?n m?n nh?ng gì mà trong tâm h?n ông, trong cõi lòng c?a ông ?ang c? g?ng ?? nói ra. Câu t? m?c m?c, g?n g?i, không trau chu?t, không g?t gi?a nhi?u nh?ng l?i có

hi?u ?ng r?t m?nh v?i không ch? nh?ng th? h? thanh niên nh? ông lúc b?y gi?, mà còn c? nh?ng th? h? sau này n?a. Bài th? nh? l?i c? ??ng, l?i kêu g?i th?c t?nh m?i th? h?, m?i l?p ng??i ?ang loay hoay v?i m?i bông bong c?a chính mình. Hãy th?c t?nh, d? th?y tâm h?n mình th?c s? nh?y mùa, th?c s? tràn ng?p ti?ng chim ca, mùi hoa ??a kh?p n?i n?i.

Em hãy phân tích bài th? T? ?y c?a T? H?u ?? th?y ???c tâm tr?ng c?a m?t thanh niên ???c th?c t?nh b?i lý t??ng cách m?ng, nh?ng chuy?n bi?n trong tâm h?n ng??i thanh niên khi th?u hi?u ???c lý t??ng s?ng m?i - Bài làm 3

1. T? H?u (1920 – 2002) là m?t nhà th? l?n c?a dân t?c, là ng?n c? ??u c?a th? ca cách m?ng Vi?t Nam. Cu?c ??i thi s? và chí?n s? c?a T? H?u luôn song hành v?i nhau. Trên hành trình v?a làm chí?n s? v?a làm thi s?, T? H?u ?ã có nhi?u c?t mốc quan tr?ng nh?ng c?t mốc ?áng chú ý nh?t là c?t mốc khi giác ng? lý t??ng ??ng vào 1937. ? th?i ?i?m này, T? H?u ?ã có m?t bài th? ghi l?i ?n t??ng c?a bu?i ??u ?y, bài th? có tên “T? ?y”. Bài th? “T? ?y” ???c in trong t?p th? cùng tên, là m?t trong nh?ng bài th? ???c s?c c?a T? H?u. Bài th? là ti?ng reo vui c?a ng??i thanh niên trai tr? T? H?u khi ???c giác ng? lý t??ng ??ng và nh?n th?c m?i c?a ng??i thanh niên ?y khi ?i v?i cách m?ng. Ti?ng reo vui c?a bu?i ??u ?i v?i cách m?ng ???c T? H?u th? hi?n m?t cách r?t hình ?nh và sinh ??ng.

“T? ?y trong tôi b?ng n?ng h?
M?t tr?i chân lí chói qua tim
H?n tôi là m?t v??n hoa lá
R?t ??m h??ng và r?n ti?ng chim
Tôi bu?c lòng tôi v?i m?i ng??i
?? tình trang tr?i v?i tr?m n?i
?? h?n tôi v?i bao h?n kh?
G?n g?i nhau thêm m?nh kh?i ??i
Tôi ?ã là con c?a v?n nhà
Là em c?a v?n ki?p phôi pha
Là anh c?a v?n ??u em nh?
Không áo c?m cù b?t cù b?”.

2.a. Nhà th? T? H?u sinh n?m 1920, th?i tu?i tr? s?ng trong ?êm tr??ng nô l? nh?ng may m?n cho T? H?u là n?m 1937 ???c giác ng? cách m?ng, r?i 1939 ???c k?t n?p vào ??ng. ?ó là th?i k? T? H?u chuy?n mình t? m?t thanh niên h?c sinh sang làm m?t chí?n s? c?ng s?n. T? H?u ?ã ghi l?i tâm tr?ng c?a th?i k? này ?ó là th?i k? th?i ?i?m mà nhà th? reo vui khi g?p lý t??ng ??ng.

“T? ?y trong tôi b?ng n?ng h?
M?t tr?i chân lí chói qua tim
H?n tôi là m?t v??n hoa lá
R?t ??m h??ng và r?n ti?ng chim”.

“T? ?y” là th?i ?i?m ng??i thanh niên T? H?u ??n v?i cách m?ng, ???c giác ng? lý t??ng ??ng. Th?i ?i?m ?y trong tâm h?n nhà th? có m?t s? n?ng ?m n?ng nhi?t c?a m?t nhi?t huy?t cách m?ng mà nhà th? ?ã c?m giác nh? m?t th? n?ng h? chói chan. C?m giác ?y là vì lý t??ng ??ng, ánh sáng cách m?ng nh? là m?t tr?i chân lí chói qua tim”. Tim là n?i h?i t? c?a tâm h?n, t? t??ng, tình c?m, ánh sáng chân lí chói qua tim là m?t s? sáng b?ng sáng t? trong tình c?m, trong nh?n th?c c?a ng??i

thanh niên cách mạng.

Sau khi được ánh sáng lòng, lý tưởng cách mạng như một trỗi dậy chân lý rơi vào sáng tỏ thì nhà thơ cảm thấy tâm hồn mình như được hồi sinh.

*“Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim”.*

Như ta đã biết trong bài thơ “Một hành xuân” 1980, T. H. u. đã tập trung lấy quang cảnh trước khi gặp lý tưởng lòng:

*“Tôi đã khô như cây sậy ven đường
Đâu được làm chim thắm và trái ngọt
Tôi đã chết im lìm như con chim không bao giờ được hát
Một tiếng ca lánh lớt cho tôi”.*

Một tâm hồn kho héo như thế nay bỗng nhiên trỗi dậy hồi sinh. Nhà thơ cảm thấy trong tâm hồn mình xanh tươi như “một vườn hoa lá” có hương sắc hân hoan thắm và cả “rộn tiếng chim”. Cũng có nghĩa là tâm hồn như được sống lại, rạo rức mê say, có âm thanh màu sắc. Thật khó có hình ảnh nào ví von sự hồi sinh tâm hồn hình ảnh hân hoan, sinh động hân hoan. Bản câu thơ mượn vẻ tươi tươi như hình ảnh thơ mới lấy sáng tỏ, nhà thơ vẽ ra thế giới mới cảm giác reo vui khi lý tưởng lòng soi rọi vào tâm hồn mình, khi tâm hồn mình được hồi sinh dưới ánh sáng chân lý lòng.

b. Sau khi tiếp nhận lý tưởng lòng và hồi sinh tâm hồn, người thanh niên cũng sẵn T. H. u. đã có một sự thay đổi về nhận thức, đó là phải gạt bỏ yêu cầu như người lao động xã hội chủ nghĩa chi?

*“Tôi buớc lòng tôi về tôi mới ngẩng
Tình trạng trỗi dậy trỗi dậy
Hồn tôi về bao giờ
Gặp gỡ nhau thêm mạnh mẽ”.*

Nếu như các nhà thơ lãng mạn cùng thời chưa có một nhận thức quan trọng, họ sống chán nản hoặc tách biệt với nhân dân. Chẳng hạn như Xuân Diệu viết:

*“Ta là một là riêng là thế nh?
Không có ai bên bên tôi cùng ta”.*
Hay như Chế Lan Viên thì nói:
*“Nhân dân ở quanh ta mà ta chẳng biết
Thế xuôi tay như nước chảy xuôi dòng”.*

Thì T. H. u. lấy có một nhận thức mới đúng đắn đó là:

*“Tôi buớc lòng tôi về tôi mới ngẩng
Tình trạng trỗi dậy trỗi dậy”.*

Tài liệu chia sẻ tại <https://baiglianghay.com>

Buớc là một cách nói ngoài đời sống như một sự gạt bỏ hoàn toàn kẻ tôi về tôi nhân dân.

Và T? H?u xác ??nh g?n bó ?oàn k?t ch?a ?? mà ph?i trang tr?i tình c?m, chia s? yêu th??ng v?i tr?m n?i v?i m?i nhà. Hai ch? “bu?c” và “trang tr?i” tình c?m v?i m?i ng??i v?i tr?m n?i ?ã th? hi?n cái nh?n th?c khá toàn di?n v? m?t quan ni?m s?ng m?i, t?c là m?t nhân sinh quan m?i.

Sau nh?n th?c bu?c và trang tr?i tình c?m nhà th? còn th? hi?n m?t nh?n th?c m?i c? th? h?n, ?ó là bu?c và trang tr?i tình c?m v?i bao h?n kh? là v?i nh?ng con ng??i lao kh?, ?? không ngoài m?c ?ích là cho “m?nh kh?i ??i” cho m?nh ??i ng? chi?n ??u. Nh? v?y quan ni?m v? g?n bó và chia s? tình c?m c?a T? H?u có ??a ch? c? th? và có m?c ?ích c? th?. Kh? th? th? hai nhà th? ?ã ph?n ánh k?t qu? c?a lý t??ng ??ng ??c soi chi?u vào tâm h?n nhà th? ? kh? th? th? nh?t. ?ó là s? hình thành m?t nhân sinh quan m?i, ?ó là quan ni?m s?ng vì m?i ng??i vì cách m?ng.

c. Sau khi di?n t? quá trình ti?p nh?n ánh sáng ??ng, s? thay ??i nh?n th?c cu?c s?ng, nhà th? ?i ??n nêu lên trách nhi?m c?a mình ??i v?i cu?c ??i ??i v?i cách m?ng. Trách nhi?m ?ó ??c nhà th? th? hi?n r?t c? th?:

“Tôi ?ã là con c?a v?n nhà
Là em c?a v?n ki?p phôi pha
Là anh c?a v?n ??u em nh?
Không áo c?m cù b?t cù b?”.

V?i v?n nhà thì làm con, v?i nh?ng ki?p phôi pha là quá kh? cha ông thì làm em, còn v?i nh?ng em nh? cù b?t cù b? thì làm anh. Con c?a m?i nhà thì ph?i trung hi?u v?i m?i nhà, em c?a ki?p phôi pha thì ph?i noi g??ng ti?p b??c cha ông trong quá kh?, còn làm anh c?a ?àn em nh? thì ph?i nâng ?? che ch? c?u r?i cho h?. Nhà th? nêu lên trách nhi?m c?a mình nh?ng không ph?i chung chung mà r?t c? th?, r?t ?úng v?i vai trò c?a ng??i thanh niên trong th?i ?i?m th?i b?y gi?. ??c bi?t ? kh? th? này tác gi? có ?? c?p ??n hình ?nh làm anh nh?ng ?àn em nh? cù b?t cù b?, ?ó c?ng chính là m?t trách nhi?m ??i v?i nh?ng h?n lao kh? mà tác gi? ?ã nói ? ph?n th? trên.

3. Bài th? “T? ?y” ?ã ghi l?i m?t c?t m?c trong cu?c ??i ho?t ??ng cách m?ng c?a T? H?u. ??c bài th? này, ng??i ??c c?m nh?n ??c m?t T? H?u trong bu?i ??u ??n v?i cách m?ng ?ã r?t n?ng nhi?t ti?p nh?n ánh sáng lý t??ng ??ng và có m?t s? thay ??i khá toàn di?n v? nh?n th?c v? nhân sinh quan và th? gi?i quan. Tuy vi?t v? m?t th?i kh?c l?ch s?, m?t th?i ?i?m l?ch s? ho?t ??ng cách m?ng c?a mình nh?ng T? H?u không di?n ??t m?t cách khô khan mang tính kh?u hi?u, mà trái l?i ??c di?n ??t m?t cách sinh ??ng qua nh?ng hình ?nh r?t g?i hình g?i c?m. Vì th? m?t bài th? cách m?ng nh?ng v?n xanh t??i trong lòng ng??i ??c.

Phân tích bài th? “T? ?y” c?a T? H?u - Bài làm 4

M?t con thuy?n ra kh?i không th? d?t theo nh?ng con sóng. M?t cánh chim trên b?u tr?i không th? b? cu?n theo nh?ng c?n sóng vô ??nh. Và m?t con ng??i không th? t?n t?i mà không có lí t??ng. ? m?i th?i ??i, con ng??i mang trong mình lí t??ng khác nhau và có cách riêng ?? th? hi?n ng?n l?a ?am mê c?a mình. Là ng?n c? ??u c?a thi ca cách m?ng, T? H?u th? hi?n ni?m say mê lí t??ng và khát khao ??c chi?n ??u, hi sinh cho cách m?ng trên tinh th?n l?c quan c?a ng??i thanh niên c?ng s?n.

Tài liệu chi? s? tại <https://baigianghay.com>
Nhà th? Sông Hồng t?ng nói: “T? ?y” là s? th? hi?n con ng??i và th?i ??i m?t cách cao ??p nh?t”. Và có l? ??t bài th? vào hoàn c?nh mà nó ra ??i ta m?i có th? “ th?u th?” nh?ng cung b?c c?m xúc c?a nhân

vết tr? tình. Bài th? ra ??i vào cu?c cách m?ng dân t?c dân ch? do ??ng c?ng s?n lãnh ??o nhân dân th?c hi?n ?? ??u tranh giành ??c l?p. V?i trái tim hai m??i tu?i c?ng ??y s? s?ng, T? H?u ?ã ??n v?i cách m?ng b?ng ni?m ph?n kích c?a ng??i v?a tìm th?y con ???ng lí t??ng c?a ??i mình. Nhân v?t tr? tình hi?n lên trong bài là ng??i chí?n s? tr? tu?i v?i quan ni?m cao ??p v? lí t??ng s?ng, lí t??ng c?ng s?n.

Hai ti?ng “T? ?y” vang lên trong nhan ?? bài th? nh? m?t t?m b?n l? khép m?: khép l?i quá kh? và m? ra t??ng lai. Quá kh? là bóng ?êm t?i t?m, mù m?t khi?n cho con ng??i ??c bi?t l?p thanh niên r?i vào tâm tr?ng b? t?c, chán ch??ng, ng??i thì ??n v?i th? gi?i t??ng t??ng ?? tr?n tránh hi?n th?c ho?c tìm quên b?ng nh?ng cách c?a riêng mình. Nó d? ??a con ng??i ta t?i b??c ???ng l?c l?i, t?i ngã r? b? v? gi?a dòng ??i:

Ch?n m?t dòng hay ?? n??c trôi xuôi
Ta ?i ng? ngác trong cu?c ??i.

Nh?ng “T? ?y” nhà th? ?ã tìm ???cc l?i ?i cho mình khi giác ng? lí t??ng c?ng s?n. “T? ?y” tr? thành m?t n?t ngân cao vút ?ánh d?u m?c son quan tr?ng trong cu?c ??i tác gi?, nh? m?t h?i chuông ?ánh th?c bao l?p thanh niên lúc b?y gi?.

M? ??u bài th? là ti?ng reo ca hân hoan, n?ng nhi?t c?a m?t tâm h?n tr? khao khát l? s?ng b?t g?p lí t??ng c?ng s?n:

T? ?y trong tôi b?ng n?ng h?
M?t tr?i chân lí chói qua tim

Giây phút ?y ???c nhà th? di?n t? b?ng hình ?nh, t? ng? và gi?ng ?i?u cao ??p, trong sáng, reo vang. Lí t??ng cách m?ng ???c ví nh? m?t ngu?n sáng m?i làm b?ng sáng tâm h?n nhà th?. Ngu?n sáng ?y không ph?i là ánh thu vàng nh? hay ánh xuân d?u dàng mà là ánh sáng v?a r?c r? v?a tinh khô c?a m?t ngày n?ng h?. Nó b?t ngu?n t? “ m?t tr?i chân lí”. N?u m?t tr?i c?a thiên nhiên ban phát cho nhân gian ánh sáng, h?i ?m c?a s? s?ng thì ??ng c?ng là ngu?n sáng kì di?u t?a lan t? t??ng ?úng ??n, thu?n lòng ng??i, là ti?ng chuông báo hi?u t??ng lai t??i sáng h?n. Ánh sáng c?a chân lí th?n kì ?y xóa tan l?p mây mù dày ??c trong lòng ng??i chí?n s?, m? ???ng cho tia n?ng chói r?i qua tim. Nó khi?n bao thán? ngày “Bâng khuâng ??ng gi?a ?ôi dòng n??c/ B?n kho?n ?i ki?m l? yêu ??i” ???c tr? l?i, d?n d?t.

Hai câu th? sau v?i bút pháp tr? tình lãng m?n cùng hình ?nh so sánh ?ã di?n t? c? th? ni?m vui s??ng vô h?n c?a nhà th? trong bu?i ??u ??n v?i lí t??ng c?ng s?n:

H?n tôi là m?t v??n hoa lá
R?t ??m h??ng và r?n ti?ng chim...

?ó là m?t khu v??n, m?t th? gi?i tràn ??y s?c s?ng v?i h??ng s?c c?a các loài hoa, v? t??i xanh c?a cây lá, âm thanh r?n rã c?a ti?ng chim hót. Hình ?nh th? khi?n ta liên t??ng t?i v??n xuân tr? trung c?ng tràn s?c s?ng trong nh?ng câu th? c?a Xuân Di?u:

C?a ong b??m này ?ây tu?n thán? m?t
Này ?ây hoa c?a ??ng n?i xanh r?
Này ?ây lá c?a cành t? ph? ph?t

C?a y?n anh này ?ây khúc tình si

N?u Xuân Di?u v? lên v??n tình c?a l?a ?ôi n?ng th?m thì th? T? H?u là khu v??n c?a tình say mê lí t??ng, ni?m khát khao ???c hòa nh?p, ???c c?ng hi?n. H??ng th?m c?a lí t??ng cùng ti?ng chim c?a l? yêu ??i c? trào dâng, c? r?n ràng mãi trong tâm trí ng??i thanh niên giàu nhi?t huy?t. L?i th? nh? s? phát hi?n b?t ng? v? m?t vùng ??t m?i – n?i s? s?ng ?ang sinh sôi n?y n?. M?t tr?i chân lí nh? ?? ng?p ánh n?ng làm t?t t??i m?t v??n h?n.

Song “m?t tr?i chân lí” không ch? ?em l?i cho ng??i thanh niên ngu?n s?c s?ng mà v?i T? H?u lí t??ng còn là ngu?n sáng làm r?c r? lên m?t l? s?ng và m?t cách s?ng ? ??i. ?ó là yêu th??ng, là ?ùm b?c, là s? chia:

Tôi bu?c lòng tôi v?i m?i ng??i
?? tình trang tr?i v?i muôn n?i
?? h?n tôi v?i bao h?n kh?
G?n g?i nhau thêm m?nh kh?i ??i.

Khác v?i nhân sinh quan c?a nhà th? lãng m?n cùng th?i “Ta là m?t là riêng là duy nh?t/ Không có ai bè b?n n?i cùng ta”, ng??i thanh niên c?ng s?n T? H?u ?ã hòa cái tôi nh? bé, y?u ?u?i nh? “cây s?y ven ???ng” c?a mình vào cái ta chung r?ng l?n c?a qu?n chúng nhân dân c?n lao. Nhà th? nguy?n “bu?c”, nguy?n g?n k?t cu?c ??i mình v?i cu?c ??i c?a ng??i nhân dân lao ??ng Vi?t Nam, nguy?n cùng h? trèo lái con thuy?n t? do, dân ch? c?p b?n. D??ng nh? T? H?u ?ã nh?n ra cái nh? bé c?a mình trong cái r?ng l?n c?a ??t tr?i, cái h?u h?n c?a b?n thân tr??c cái vô h?n c?a dòng ??i. B?ng vi?c s? d?ng hai ??ng t? “bu?c” và “ trang tr?i”, T? H?u th? hi?n tinh th?n ?oàn k?t, tình c?m n?ng th?m chan hòa v?i nhân dân. Nhà th? mu?n th?u hi?u, san s? n?i kh? c?a m?i ng??i, mu?n dùng ng?n l?a trong trái tim mình s??i ?m trái tim c?a nh?ng con ng??i ?ang ngày ?êm lam l? c?c kh?, mu?n kh?p n?i trên Trái ??t này tràn ng?p yêu th??ng.

Cùng v?i s? thay ??i nh?n th?c cu?c s?ng, nhà th? d??ng nh? nh?n ra trách nhi?m c?a mình v?i cu?c ??i, v?i cách m?ng:

Tôi ?ã là con c?a v?n nhà
Là em c?a v?n ki?p phôi pha
Là anh c?a v?n ??u em nh?
Không áo c?m, cù b?t cù b?

Chân dung c?a thi s? v?n ti?p t?c hi?n lên trong hình ?nh m?t con ng??i ? gi?a m?i ng??i và c?a m?i ng??i dân lao kh?: “là con c?a v?n nhà, c?a b?n ki?p phôi pha, c?a v?n ?àn em nh? không áo c?m...”. Nh?ng nhà th? không ??ng trên, không ??ng ngoài nh?ng ki?p l?m than ?y ?? l?ng nghe nh?ng âm thanh c?a nó d?i lên trong lòng mình. B?i ông ?ã coi mình là ng??i c?a ??i gia ?ình nh?ng con ng??i c?c kh?, là ru?t th?t máu m?, là con em c?a h?. T? H?u nguy?n s? ??ng vào hàng ng? c?a nh?ng ng??i “than b?i l?y bùn” ?? ??u tranh cho m?t ngày mai t??i sáng. L?i th? ??c bi?t xót xa khi nói v? “v?n ??u em nh? không áo c?m cù b?t cù b?” t?a con chim non r? cánh ?i tìm t? b? v?, t?a cánh hoa y?u ?t d?t trôi theo c?n sóng cu?n cu?n c?a cu?c ??i. Cùng v?i ?ó ??ng t? “là” nh?c l?i vang lên âm h??ng m?nh m? l?ng ??ng khí?n ta thêm yêu m?n chàng trai tr? yêu ng??i, yêu ??i này.

Tài liệu chia sẻ tại <https://baigianghay.com>

Bài th? “T? ?y” nh? ti?ng hát hân hoan c?a ng??i thanh niên, m?t ng??i chi?n s? chân chính luôn tuân trào trong mình m?ch ngu?n c?a lí t??ng cách m?ng. ??c bài th?, ng??i ??c c?m nh?n ???c T? H?u

trong buổi ? ?u ? ?n v ?i cách m ?ng r ?t n ?ng nhi ?t, ti ?p nh ?n ánh sáng lí t ? ?ng ? ?ng và có m ?t s ? nh ?n th ?c toàn di ?n v ? nhân sinh quan, th ? gi ?i quan. Thi s ? Xuân Di ?u d ? ?ng nh ? c ?m nh ?n ? ? ?c m ?ch ng ?m c ?a c ?m xúc tuôn trào trong t ?ng v ?n th ? c ?a T ? H ?u: “Th ? c ?a chàng thanh niên T ? H ?u khi ?y t ? trái tim v ?t ra c ?ng nh ? th ? c ?a chúng tôi, c ?ng lãng m ?n nh ? th ? chúng tôi, nh ?ng là th ? lãng m ?n khác có nhi ?u máu huy ?t h ?n, th ? chúng tôi ch ? ? ?p cho m ? c ?a tr ?i nh ?ng th ? T ? H ?u thì m ?i có chìa khóa: cách m ?ng, gi ?i phóng cho dân t ?c, gi ?i phóng cho ng ? ?i lao kh ?”.

Thu Th ?y (T ?ng h ?p)